

Wild zwijn: effecten op de natuur

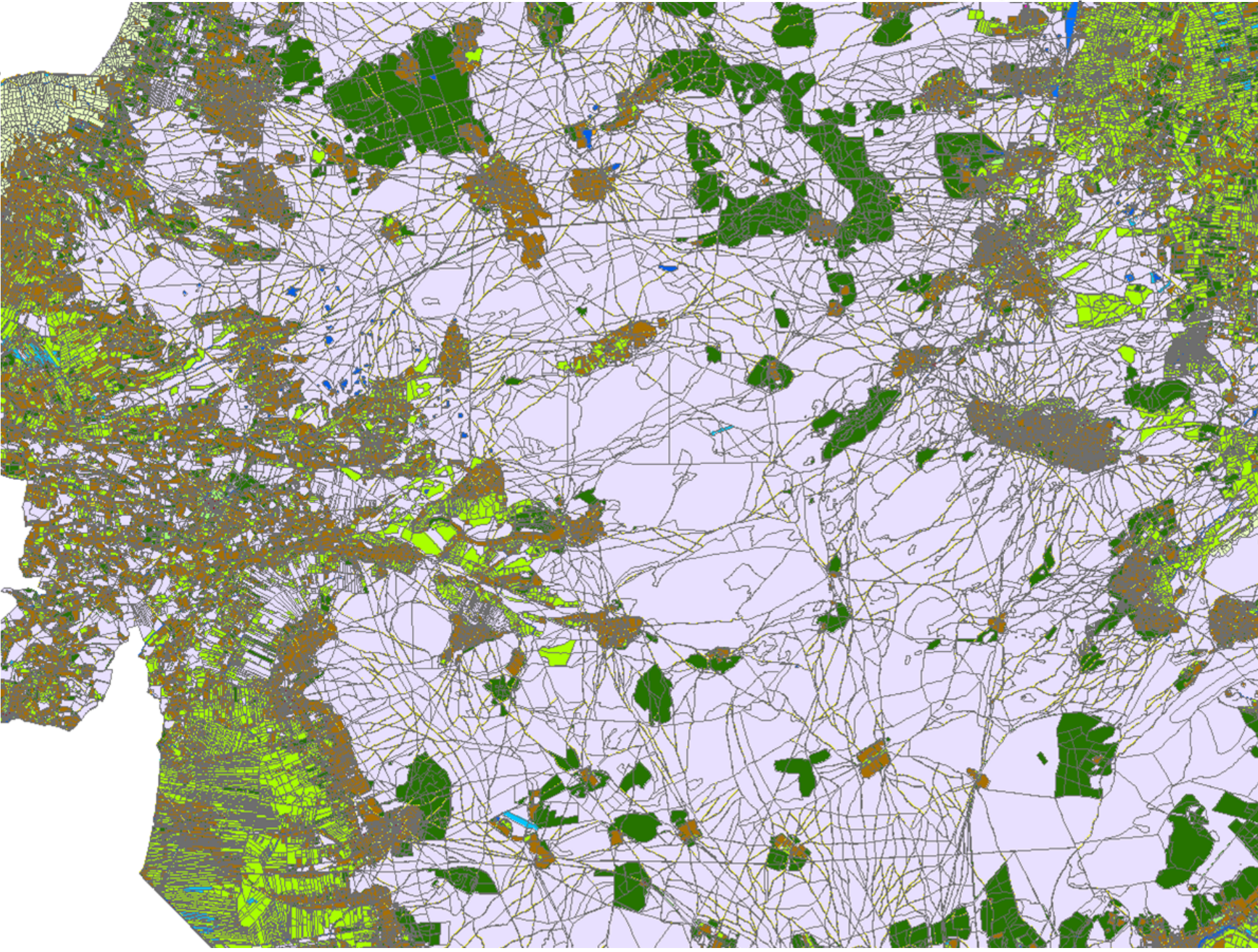
Wim Knol (ecoloog)

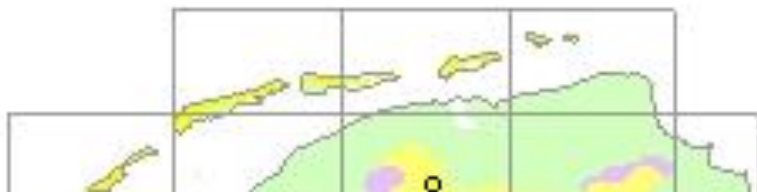
Torhout, 19 juni 2019

Wild zwijn in Nederland

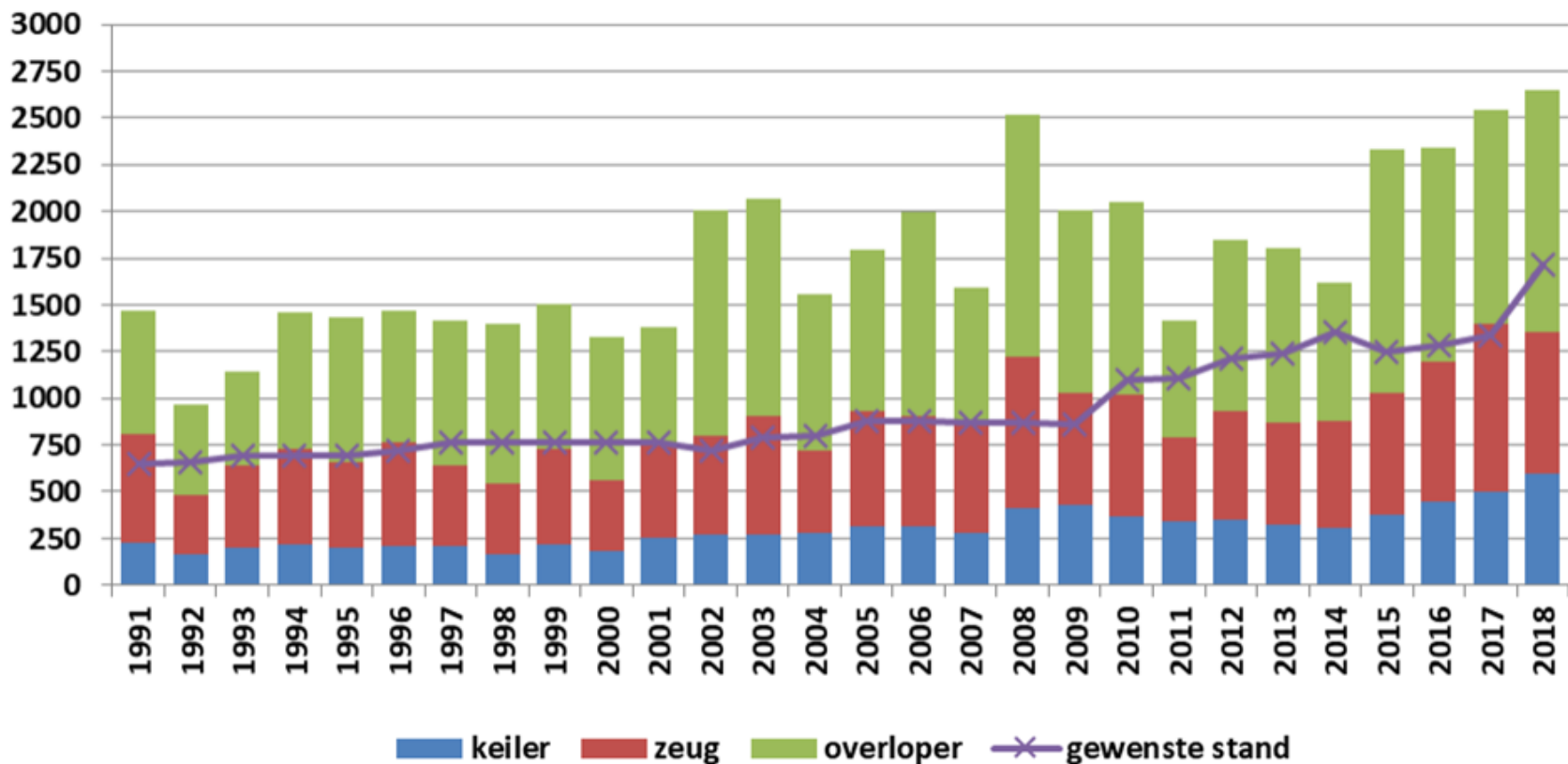
- Rond 1830 vrijwel uitgestorven
- Nu 4000- 5000 wilde zwijnen voorjaarsstand?
- Zomerstand tot meer dan 10.000 stuks?
- Toekomst: neemt nog toe

De aantallen in de onderstaande grafiek zijn de uitgewerkte voorjaarsstanden op basis van de tellingen.

VOORJAARSSTAND WILDE ZWIJNEN VELUWE

Wat doet het wilde zwijn?

- Wroeten
- Diep graven
- Schuren aan bomen
- Begrazen vegetatie
- Bemesten
- Migreren
- Predatie

Wat is het effect van wilde zwijnen?

- Bosverjonging?
- Biodiversiteit?
- Migratie van zaden?
- Voedsel voor insecten, raven, vossen en wolven?

Bosverjonging

- Zichtbaar:
  - openwerken bodem (kiembed)
  - Openwerken adelaarsvaren
  - Basenrijke ondergrond komt boven
- Niet zichtbaar
  - Structurele vestiging van boom- en struiksoorten

Effect op natuurgraslanden

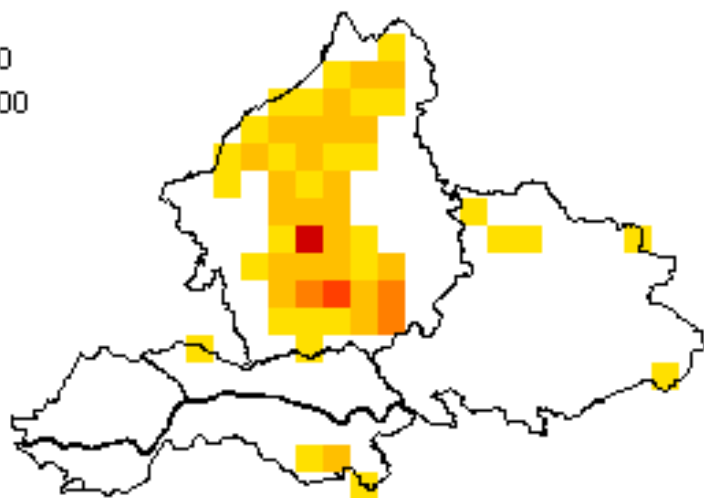
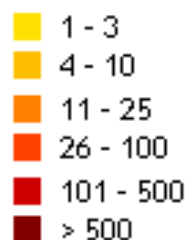
- Toename:
  - Pionierplanten, soms akkerplanten
  - Ruigtekruiden
- Afname
  - Bosplanten, zoals bolgewassen
  - Natte voedselarme vegetatie (blauwgrasland)

Effecten bodembroeders

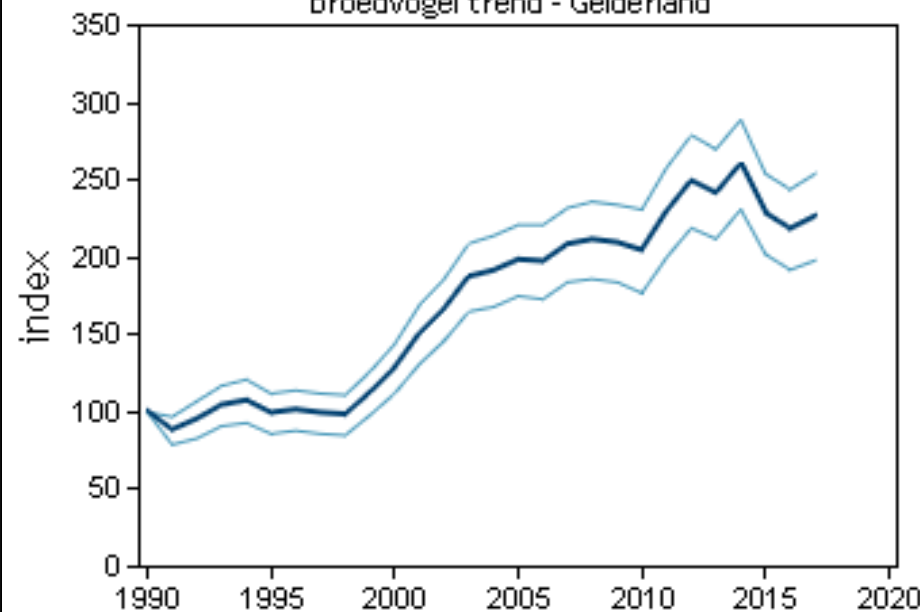
- Geen effect
  - Nachtzwaluw, tapuit, graspieper
- Afname
  - Steltlopers
  - meeuwenkolonies

Nachtzwaluw in zwijengebied

Nachtzwaluw
broedvogels
verspreiding
2014-2016

Nachtzwaluw
broedvogel trend - Gelderland

kolonievogels

Amfibieën en reptielen

- Effect op poelen
  - Bemesting en troebel water
  - Afname waterplanten, amfibieën
- Reductie van kwetsbare populaties
  - Adder! winterverblijf
  - Gladde slang en hazelworm?

Migratie van zaden

- Geen uitbreiding trage verspreiders volgens florakarteringen
- Vermoedelijk wel van algemene soorten

Voedsel voor andere soorten

- Extra bron aaseters (insecten, vos, raaf, wolf)

Conclusies (1)

- Effecten van wilde zwijnen op de natuur worden hoog ingeschat maar het bewijs is mager
- Geen aantoonbare verandering in bosontwikkeling, mogelijk wel op zeer kleine schaal
- Nauwelijks verschil in biodiversiteit tussen gebieden met en zonder wilde zwijnen.
- Kleine populaties flora en fauna zijn kwetsbaar

Conclusies (2)

- Waterkwaliteit van poelen gaat achteruit (amfibieën)
- Lage dichtheden (max 1-2 per 100 hectare) zijn acceptabel in kwetsbaar gebied
- Afscherming van zeer kwetsbare lokaties